

Začátek konce přisedících v pracovněprávních sporech?

eFocus

Nedávná televizní debata mezi ministrem spravedlnosti a předsedou Nejvyššího správního soudu se mimo jiné věnovala otázce laického prvku při rozhodování v českém soudnictví. Z tohoto rozhovoru vyplynulo, že nad budoucím vývojem institutu přisedících v soudních senátech se vznáší velké množství otázek. Rád bych se v této souvislosti zaměřil na problematiku pracovněprávních senátů.

Zastupování zaměstnavatele proti zaměstnanci v pracovněprávní věci před okresním soudem bývá často náročné a těžko předvídatelné. Rozhoduje tříčlenný senát složený ze soudce a dvou přisedících bez právního vzdělání. Z čistě statistického hlediska je zřejmé, že většina přisedících je tvořena bývalými či současnými zaměstnanci, nikoliv však zaměstnavateli. Pro srovnání, podle německé právní úpravy rozhoduje pracovní spory rovněž senát složený ze soudce z povolání a dvou laiků, avšak jeden z nich je vybrán z řad zaměstnanců a druhý naopak z řad zaměstnavatelů.[1] V důsledku absence podobného ustanovení v českém právním řádu se v některých případech lze jen stěží ubránit dojmu, že namísto klasického nestranného soudu rozhoduje jakási kvaziodborová organizace, která věc (klasicky neplatnost výpovědi) posuzuje nikoliv podle pozitivního práva, nýbrž podle zásad spravedlnosti v lepším případě a podle aktuálních pocitů a emocí v případě horším. V této souvislosti považují za alarmující, že hlas přisedícího laika má stejnou váhu jako hlas soudce.[2] Za současného stavu je tedy možné, aby byl soudce s právníkem vzděláním přehlasován laickými přisedícími, kteří nad ním mají dvojnásobnou převahu.

Kromě výše uvedených praktických obtíží, které lze v důsledku existence laického prvku v pracovněprávních senátech nezdědky kdy pocíťovat, přináší tento institut rovněž řadu problémů obecnějšího rázu. Předně je to nízký počet přisedících ve vztahu k počtu pracovněprávních sporů a z toho pramenící dlouhé čekací lhůty na jednání v těchto věcech. Dále je nutno brát v potaz jejich vysoký průměrný věk, kdy dle nedávné statistiky z celkového počtu 5 671 přisedících je jich 3 475 ve věku nad 60 let (tedy téměř 2/3).[3] Z toho pramení časté absence, a tím například i problematické dodržování práva účastníků sporu na zákonného soudce.[4]

I když pomineme veškeré obtíže, které s sebou institut přisedících nese, mám za to, že tento laický prvek do soudního procesu nepřináší zdravý rozum jako protiváhu přepjatému formalismu soudců, jak často hlásá teorie, nýbrž naopak značnou porci nepředvídatelnosti soudního rozhodnutí a právní nejistoty. Při jakémkoli testu přiměřenosti je zřejmé, že neznalost hmotného a procesního práva osobou odpovědnou za vnesení rozsudku je zcela zásadním deficitem, který nemůže být vyvážen jakoukoliv jinou přidanou hodnotou.

Výše popsané skutečnosti mohou být některými z důvodů, které přiměly zákonodárce k návrhu novely občanského soudního řádu, vedoucí ke zrušení institutu přisedících v pracovněprávních sporech. Předmětný návrh zákona nese označení sněmovního tisku č. 599 a v současné době je na počátku legislativního procesu, kdy jej zřejmě čeká první čtení. Další skutečnosti, pro které by bylo vhodné zrušení institutu přisedících v pracovních sporech, jsou uvedeny v důvodové zprávě k navržené novele občanského soudního řádu.[5]

Zrušení institutu přisedících v pracovněprávních sporech může vést jak k větší rychlosti a hospodárnosti při projednávání věci, tak k posílení zásady předvídatelnosti soudního rozhodnutí a rovnosti zbraní. Nelze tedy než popřát výše uvedenému návrhu zákona zdárný průchod legislativním procesem.

Mgr. Ondřej Novák,

advokát

Janíková, Novák a Partneři s.r.o., advokátní kancelář

-----
[1] Arbeitsgerichtsgesetz, § 16. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] Zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, § 37

[3] PASEKOVÁ, Eva. Funkci přisedících vykonávají zejména důchodci. Za nízký honorář se můžou svést na Matějské, zní od soudců. Česká justice [online]. [citováno 8. června 2016]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[4] viz. např. nález Ústavního soudu sp. zn. II.ÚS 3213/10, ze dne 2. 6. 2011

[5] Sněmovní tisk č. 599. Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky [online]. [citováno 8. června 2016]. Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - červen 2016.

Nové číslo **EPRAVO.CZ Digital** si můžete stáhnout **ZDARMA** na **App Store**, **Google Play** a **Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou,

postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis - dobrý sluha, ale špatný pán](#)
- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu - aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)